

CODI ASSIGNATURA	22171	N. CRÈDITS	5
TÍTOL ASSIGNATURA	ARQUEOLOGIA DELS ASSENTAMENTS PREHISTÒRICS		
TIPUS ASSIGNATURA	OPTATIVA (àrea de Prehistòria)		
PROFESSORS/RES	R. MORA		
CALENDARI	PRIMER QUADRIMESTRE		
GRUPS	1		
CRÈDITS TEÒRICS	5	CRÈDITS PRÀCTICS	0

RESUM ASSIGNATURA:

Anàlisi dels modes d'ocupació i gestió de l'espai per part de les societats prehistòriques a partir d'una revisió dels aspectes teòrics i metodològics de l'arqueologia espacial i de l'exàmen dels models interpretatius de l'evolució de les formes de poblament.

PROGRAMA:

I. Introducció i marc conceptual.

L'arqueologia dels assentaments i l'arqueologia espacial. Conceptes claus en l'estudi dels assentaments prehistòrics. Espai i territori a la prehistòria.

II. Localització i documentació dels assentaments.

Procesos deposicionals i postdeposicionals. Prospecció. Tècniques de mostreig.

III. Assentaments i territori.

L'anàlisi regional dels assentaments: distribucions, patrons i jerarquies. L'aplicació del GIS a l'arqueologia.

IV. Límits i fronteres a l'arqueologia prehistòrica.

V. Assentaments i estratègies de subsistència.

L'enfoc paleoeconòmic. L'àrea de captació i el territori d'explotació. L'activitat humana i la modificació del paisatge.

VI. Assentaments i població.

Mètodes demogràfics en arqueologia.

VII. Models temporals d'ocupació de l'espai.

Mobilitat i sedentarisme.

VIII. L'anàlisi dels espais ocupats.

Distribució, associació i concentració. Àrees i llocs d'activitat. Sistemes d'anàlisi de les associacions d'elements significatives.

IX. L'estructuració i ús de l'espai.

Sistemes d'anàlisi dels patrons d'interrelacions espacials.

X. Els espais funeraris i l'Arqueologia de la mort.

XI. El paper de l'etnoarqueologia i l'arqueologia experimental en l'estudi dels assentaments prehistòrics.

XII. Models socio-econòmics d'ocupació de l'espai.

AVALUACIO:

El mètode d'avaluació consisteix en l'elaboració i exposició d'un treball basat en l'aplicació dels diferents mètodes i tècniques d'anàlisis dels assentaments prehistòrics desenvolupats durant el curs a una àrea geogràfica concreta amb una problemàtica arqueològica definida.

BIBLIOGRAFIA:

I. PUBLICACIONS DE CARACTER GENERAL:

ASTON, M. (1985): *Interpreting the landscape. Landscape archaeology in local studies*, B.T. Batsford Ltd: London, 168 p.

ATLEY, S.P. de i FIDDLOW, F.J. (Edts.) (1984): *Exploring the limits: Frontiers and boundaries in prehistory*. BAR Int. Series, 213, Oxford.

BINTLIFF, J.; DAVIDSON, D. i GRANT, E. (Edts) (1988): *Conceptual Issues in Environmental Archaeology*. University Press, Edinburgh.

BURNHAM, B.C. i KINGSBURY, J. (Edts.) (1979): *Space, hierarchy and society: interdisciplinary studies in social area analysis*. BAR Int. Series, 59, Oxford.

BUTZER, K.W. (1989): *Arqueologia. Una ecologia del hombre*. Ed. Bellaterra: Barcelona.

CAMERON, C. i TOMKA, S. (Edts.) (1993): *Abandonment of settlements and regions. Ethnoarchaeological and archaeological approaches*. New directions in Archaeology, Cambridge University Press: Cambridge, 201 pàg..

CLARKE, D.L. (Edt) (1977): *Spatial archaeology*. Academic Press: Londres.

CRIBB, R. (1991): *Nomads in archaeology*. Cambridge University Press: Cambridge,

DIERE, A. & ZADORA-RIO, E. (Edts) (1986): "La prospection archéologique. Paysage et peuplement". *Documentes d'Archéologie Française*, 3: Paris.

EARLE, T.K. i ERICSON, J. (Edts.) (1977): *Exchange systems in Prehistory*. Academic Press: New York & London.

GAMBLE, C.S. i BOISMIER, W.A. (Edts.) (1991): *Ethnoarchaeological Approaches to Mobile Campsites. Hunter-Gatherer and Pastoralist Case Studies*. International Monographs in Prehistory, Ethnoarchaeological Series, 1. Michigan, USA.

GREEN, S.W. & PERLMAN, S.M. (Edts) (1985): *The Archaeology of Frontiers and Boundaries*. Academic Press: London & New York, 344 p.

HASSAN, F.A. (Edt) (1981): *Demographic Archaeology*. Academic Press: London & New York, 298 p..

HIETALA, H. (Edt.) (1984): *Intrasite Spatial Archaeology*. Cambridge.

- HIGGS, E.S. (Edt) (1972): *Papers in Economic Prehistory*. Cambridge University Press: Cambridge.
- HIGGS, E.S. (Edt) (1975): *Paleoeconomy*. Cambridge University Press: Cambridge.
- HODDER, I. & ORTON, C. (1990): *Análisis espacial en arqueología*. Ed. Crítica: Barcelona.
- HODDER, I. (Edt.) (1978): *The Spatial Organisation of Culture*. Duckworth: London.
- HOLL, A. i LEVY, T.E. (Edts.) (1993): *Spatial Boundaries and Social Dynamics. Case Studies from Food-Producing Societies*. International Monographs in Prehistory, Ethnoarchaeological Series, 2. Michigan, USA.
- JOCHIM, M.A. (1981): *Strategies for Survival. Cultural Behavior in an Ecological Context*. Academic Press: Nova York.
- KENT, S. (Edta.) (1987): *Method and Theory For Activity Area Research. An Ethnoarchaeological Approach*. Columbia University Press, New York.
- KENT, S. (Edta.) (1990): *Domestic architecture and the use of space. An interdisciplinary cross-cultural study*. New directions in Archaeology, Cambridge University Press: Cambridge, 192 pàg..
- KROLL, E.M. & PRICE, D. (Edts) (1991): *The interpretation of Archaeological Spatial Patterning*. Plenum Press: New York, 315 p.
- LOCK, G. i STANCIC, Z. (Edts) (1995): *Archaeology and Geographical Information Systems: A European Perspective*. Ed. Taylor & Francis, London.
- ROSSIGNOL, J. & WANDSNIDER, L. (Edts) (1992): *Space, Time, and Archaeological Landscapes*. Plenum Press: New York, 298 p.
- ROWLANDS, M.; LARSEN, M. i KRISTIANSEN, K. (Edts.) (1987): *Centre and Periphery in the Ancient World*. Cambridge University Press, Cambridge.
- SCHIFFER, M.B. (1976): *Behavioral archaeology*. Academic Press: Nueva York & London.
- SHERIDAN, A. i BAILEY, G. (Eds.) (1981): *Economic Archaeology: towards an integration of Ecological and Social Approaches*. BAR Int. Ser. 96, Oxford.
- SPRIGGS, M. (Edt.) (1978): *Social organisation and settlement*. BAR Int. Series, 47, Oxford.
- UCKO, P.J.; TRINGHAM, R. & DIMBLEDY, G.W. (Edts.) (1972): *Man, Settlement and Urbanism*. Gerald Duckworth, Ed.: London.
- V.V.A.A. (1984-93): *Arqueologia Espacial*. Coloquio sobre distribución y relaciones entre los asentamientos, 1-12. Seminario de Arqueología y Etnología Turolense-Colegio Universitario de Teruel, Teruel.
- V.V.A.A. (1989): "Fronteras". *Arqueologia Espacial*, 13 i 14. Seminario de Arqueología y Etnología Turolense-Colegio Universitario de Teruel, Teruel.
- V.V.A.A. (1991): *Archeologie et spaces*. Actes des X Rencontres Internationales d'Archéologie et d'Historie d'Antibes. CNRA-APDCA, Antibes. 523 p.

WATSON, P.J., LEBLANC, S.A., REDMAN, CH.L. (1987): *El método científico en arqueología*. Alianza Ed.: Madrid.

WAGSTAFF, J.M. (1987): *Landscape and Culture. Geographical & Archaeological Perspectives*. Basil Blackwell Ltd, Oxford and New York, 233 p..

II. ARTICLES TEMATICA ESPECIFICA/METODOLOGIA:

AGORSAH, E. (1988): "Evaluating Spatial Behaviour Patterns of Prehistoric Societies". *Journal of Anthropological Archaeology*, 7: 231-247.

ANTHONY, D.W. (1990): "Migration in Archeology: The Baby and the Bathwater". *American Anthropologist*, 92 (4): 895-914.

CHANG, K.C. (1972): "Settlement Patterns in Archaeology". *An Addison-Wesley Module in Anthropology*, 24: 1-26.

CLARK, J.P. & EVANS, F.C. (1954): "Distance to nearest-neighbour as a measure of spatial relationships in populations". *Ecology*, 35. pp. 445-453.

CRUMLEY, C.L. (1979): "Three Locational Models: An Epistemological Assesment for Anthropology and Archaeology". a: *Advances in Archaeological Method and Theory*, Vol. 2, pp. 141-173.

DAVIDSON, I. & BAILEY, G.N. (1984): Los yacimientos, sus territorios de explotación y la topografía". *Boletín del Museo Arqueológico Nacional* (Madrid) 1-II: 25-46.

EARLE, T.K. (1982): "Prehistoric Economics and the Archaeology of Exchange", a: ERICSON & EARLE (Edts.): *Contexts for Prehistoric exchange*. Academic Press: New York & London, pp. 1-12.

FERNANDEZ MARTINEZ & RUIZ ZAPATERO (1984): "El análisis de los territorios arqueológicos: Una introducción crítica. *Aqueologia espacial*, 1, Teruel: 55-71.

HIETALA, H. i STEVENS, D. (1977): "Spatial analysis: multiple procedures in pattern recognition studies". *American Antiquity*, 42 (4): 539-559.

JOHNSON, G.A. (1977): "Aspects of regional analysis in Archaeology". *Annual Review of Anthropology*, V.1, pp. 479-508.

KENT, S. i VIERICH, H. (1989): "The myth of ecological determinism - anticipated mobility and the site spatial organization", a: SUSAN KENT (Edta.): *Farmers as hunters. The implications of sedentism*. Cambridge University Press, Cambridge.

KENT, S. (1992): "Studying Variability in the Archaeological record: an Ethnoarchaeological model for distinguishing mobility patterns". *American Antiquity*, 57 (4): 635-660.

KINTIGH, K.W. & AMMERMAN, A. (1982): "Heuristic Approaches to spatial analysis in archaeology". *American Antiquity*, 47, 1: 31-63.

- KOWALEWSKA-MARSZALEK, H. (1985): "L'approche territoriale dans les études de l'habitat. Quelques remarques". *BCGAE*, 11: 8-14.
- LIGHTFOOT, K.G. i MARTINEZ, A. (1995): "Frontiers and boundaries in Archaeological Perspective". *Annual Review of Anthropology*, V.24, pp. 471-92.
- PLOG, S.; PLOG, F. & WAIT, W. (1978): "Decision Making in Modern Surveys", a SCHIFFER Edt.: *Advances in Archaeological Method and Theory*, vol.1, Nova York: Academic Press: pp. 383-421.
- ROPER, D.C. (1979): " The Method and Theory of Site Catchment Analysis: A review", a SCHIFFER, M.G. (Edt): *Advances in Archaeological Method and Theory*, 2. Nova York: Academic Press: 119-140.
- RUIZ ZAPATERO, G. & BURILLO, F. (1988): "Metodología para la investigación en Arqueología Territorial. *Munibe*, 6: 45-64.
- TRIGGER, B. (1967): "Settlement archaeology: its goals and promise". *American Antiquity*, 32: 149-160.
- WHALLON, R. (1973): "Spatial analysis of occupation floors I: application of dimensional analysis of variance". *American Antiquity*, 38,3: 266-278.
- WHALLON, R. (1974): "Spatial analysis of occupation floors II: the application of nearest neighbor analysis". *American Antiquity*, 39,1: 16-34.
- WRIGHT, G.A. (1974): "Archaeology and trade". *An Addison-Wesley Module in Anthropology*, 49: 1-48.
- WUNSCH, G. (1989): "La organización interna de los asentamientos de comunidades cazadoras-recolectoras: El análisis de las interrelaciones espaciales de los elementos arqueológicos". *Trabajos de Prehistoria*, 46: 13-33.